

, dnia 25.05.2020 r.

BIURO MINISTRA
B Mi Wpyręb dna AM

2020 -06- 0 2

Sz.P.

Tadeusz Kościński

Minister Finansów

Na podstawie art. 2 ust. 1 ustawy z dnia 11 lipca 2014 r. b petycjach (Dz. U z 2018 r. poz. 870) wnosi petycję w interesie publicznym w zakresie zmiany przepisów prawa w przedmiocie opodatkowania VAT-em dotacji. W ostatnim czasie obserwujemy zaostrzenie stanowisk organów podatkowych w odniesieniu do opodatkowaniu VAT-em dotacji szczególnie obejmujących np. instalacje odnawialnych źródeł energii czy usuwanie wyrobów zawierających azbest tzw. inwestycji parasolowych. Istotą projektów parasolowych jest to, że jednostka samorządu terytorialnego pełni w nim rolę „parasola”: wybiera wykonawcę prac, rozlicza dofinansowanie, pobiera wpłaty od mieszkańców itp. Do niedawna dla uznania danej dotacji za opodatkowaną organy podatkowe, jak również sądy administracyjne, poszukiwały jej związku z ceną zgodnie z art. 29a ustawy z 11 marca 2004 r. o podatku od towarów i usług, tj. Dz. U. z 2020 r., poz 106, dalej ustawa

mieszkaniec płaci jakiś realny procent wartości wykonanych odnawialnych źródeł energii. Jednak najnowsze interpretacje KIS (interpretacja KIS z 4 grudnia 2019 r. o sygn. 0114-KDIP4.4012.667.2019.1.AK) nakazują opodatkowanie całej kwoty dofinansowania również gdy mieszkaniec nic nie płaci, cena zatem nie istnieje. Przykładem jest interpretacja z 4 grudnia 2019 r., w której możemy przeczytać, że dotacja przyznana gminie z Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska

zawierających azbest, podlega opodatkowaniu VAT nawet gdy w programie mieszkańcy nie będą ponosili odpłatność ani na rzecz gminy, ani na rzecz wykonawcy. W zakresie, w jakim dofinansowanie stanowi pokrycie ceny usług świadczonych na rzecz mieszkańców gminy, podlega ono opodatkowaniu, zgodnie z art. 5 ust. 1 pkt 1 ustawy, stanowiąc podstawę opodatkowania z tytułu wykonania przez gminę usług — twierdzi organ.

W powyższej interpretacji Gmina argumentowała, że otrzymana dotacja od WFOŚiGW na realizację zadania w zakresie usuwania wyrobów azbestowych z nieruchomości stanowiących własność prywatną jej mieszkańców nie stanowi podstawy opodatkowania w rozumieniu przepisu art. 29a ust. 1 ustawy o podatku od towarów i usług. Nie występuje również bezpośredni związek z daną dostawą towarów

i usług, w związku z czym dofinansowanie na pokrycie kosztów działalności nie zwiększa podstawy opodatkowania, a tym samym nie podlega opodatkowaniu. Otrzymana dotacja nie jest związana bezpośrednio z ceną dostawy lub ceną usługi tego świadczenia i nie ma wpływu na cenę, w związku z czym gmina nie będzie zobowiązana do odprowadzenia podatku VAT należnego od otrzymanej dotacji. Dotacja będzie stanowiła dopłatę do ogólnej działalności gminy, natomiast otrzymane środki będą stanowiły refundację poniesionych wydatków i będą stanowiły dotację o charakterze zakupowym, a nie dotację mającą na celu sfinansowanie ceny sprzedaży. Ponadto dotacja ta będzie dofinansowaniem ogólnym i będzie stanowić zwrot kosztów faktycznie poniesionych w ramach realizacji tego zadania, a w konsekwencji gmina nie otrzymuje wynagrodzenia za świadczone usługi w rozumieniu przepisów ustawy

Nie zgodził się z tym dyrektor Krajowej Informacji Skarbowej uznając, że w niniejszej sprawie mamy do czynienia z czynnością podlegającą opodatkowaniu podatkiem VAT (tj. odsprzedaż usług zakupionych przez gminę od podmiotu wybranego, z zastosowaniem ustawy prawo zamówień publicznych, na rzecz osób fizycznych będących właścicielami nieruchomości biorących udział w zadaniu). Samorząd nabywa określone usługi od podmiotu zajmującego się odbiorem

osób trzecich (mieszkańców), a więc stosownie do art. 8 ust. 2a ustawy o podatku od towarów i usług, zawierając umowę z wykonawcą na świadczenie ww. usługi, wchodzi w rolę podmiotu świadczącego usługę. Gmina nie zawiera z mieszkańcami umów na realizację wyżej wymienionego zadania — podstawę do podjęcia przez nią stosowanych działań w tym zakresie stanowią zgłoszenia złożone przez zainteresowanych mieszkańców. To samorząd (a nie właściciele nieruchomości) organizuje wykonanie zadania i to on jako nabywca otrzymuje faktury od firmy świadczącej usługę odbioru i unieszkodliwiania odpadów zawierających azbest. Płatność za wykonaną usługę nie będzie pochodzić bezpośrednio od mieszkańca gminy, lecz z dotacji, co nie zmienia istoty sprawy, że w niniejszym przypadku dochodzi do odpłatnego świadczenia usług, do którego jednostka samorządu terytorialnego zobowiązała się pozytywnie rozpatrując złożone przez mieszkańców zgłoszenia. Organ uznał, że środki finansowe pozyskane przez gminę z funduszu w tym przypadku są przeznaczone na realizację konkretnego zadania związanego z odbiorem i unieszkodliwianiem odpadów zawierających azbest, pochodzących z nieruchomości należących do konkretnych podmiotów, będących właścicielami tych nieruchomości. W konsekwencji środki te stanowią wynagrodzenie z tytułu świadczenia usługi przez JST na rzecz właścicieli nieruchomości uiszczane przez podmiot trzeci podmiot dokonujący dofinansowania.) Tym samym — zdaniem organu — dotacja przyznana gminie z Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej na realizację opisywanego zadania w zakresie, w jakim stanowi ona pokrycie ceny usług świadczonych na rzecz mieszkańców, podlega opodatkowaniu podatkiem od towarów i usług, zgodnie z art. 5 ust. 1 pkt 1 tej ustawy, stanowiąc na podstawie art. 29a ust. 1 ww. ustawy podstawę opodatkowania z tytułu wykonania przez gminę usług w zakresie odbioru i unieszkodliwiania odpadów zawierających azbest.

Trudno zgodzić się z takim stanowiskiem, gdyż warunkiem opodatkowania jest związek z ceną, której przecież w tym przypadku nie ma. Nie mniej jednak z punktu

widzenia VAT podejście to jest w zasadzie korzystniejsze dla gmin, skoro mogą odliczyć cały podatek naliczony, a VAT należny jest jedynie od kwoty dotacji, która może finansować przecież jedynie część kosztów. Zauważyć należy bowiem, że podatki i inne opłaty tj. podatek VAT, mogą być uznane za wydatki kwalifikowalne tylko wtedy, gdy brak jest prawnej możliwości ich odzyskania. Warunek ten oznacza, że zapłacony podatek VAT może być uznany za wydatek kwalifikowalny wyłącznie wówczas, gdy beneficjentowi i żadnemu innemu podmiotowi zaangażowanemu w projekt oraz wykorzystującemu do działalności opodatkowanej produkty będące efektem realizacji projektu, zarówno w fazie realizacyjnej, jak i operacyjnej, zgodnie z przepisami nie przysługuje prawo do obniżenia kwoty podatku należnego o kwotę podatku naliczonego lub ubiegania się o zwrot VAT. Posiadanie wymienionych praw wyklucza uznanie wydatku za kwalifikowalny, nawet jeśli faktycznie zwrot nie nastąpił, np. ze względu na niepodjęcie przez podmiot czynności zmierzających do realizacji tego prawa. Dochodzi do tego najnowszy program rządowy gdzie „NFOŚiGW” podpisuje umowę z Gminą na „ usuwanie odpadów z folii rolniczej, siatki i sznurka do owijania balotów, opakowań po nawozach i typu „Big Bag” . Gmina jest tylko organizatorem przetargu dla rolników, a za dotacje będzie musiała zapłacić VAT.

W związku z powyższym powstaje wiele wątpliwości i pytanie, jaki sens mają liczne spory sądowe i zmiany zdania w temacie opodatkowania dotacji? Podatek VAT w jednostkach samorządu terytorialnego powinien być w takich programach po prostu neutralny.

Składamy tę petycję, aby Kancelaria Prezesa; Rady Ministrów podjęła ten problem w swoich właściwych komisjach.

Z poważaniem

Do wiadomości:

1. Jan Krzysztof Ardanowski - Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi.

MINISTERSTWO FINANSÓW

wcd 2020 -06- 0 1

